

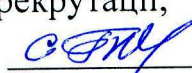
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра соціальної роботи та педагогіки вищої школи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації,
проф. Маврилюк С. В.

Протокол № 4

Від «20» грудня 2017 р.

№3520122017

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

Основи соціалізації особистості

підготовки _____ бакалавра _____

спеціальності _____ 231 Соціальна робота _____

освітньої програми (спеціалізації) Організатор освітньо-педагогічної

діяльності в соціумі, соціальний педагог, педагог-організатор

Програма навчальної дисципліни «Основи соціалізації особистості» підготовки бакалавра, галузі знань «23 Соціальна робота», спеціальності «231 Соціальна робота», за освітньою програмою «Організатор освітньо-педагогічної діяльності в соціумі, соціальний педагог, педагог-організатор».

Розробник: Сушик Н. С., доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи, кандидат педагогічних наук, доцент,

Рецензент: Заремба Л. В., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

протокол № 7 від 23 листопада 2017 р.

Завідувач кафедри: _____ (Гусак П. М.)
(підпис) (прізвище, ініціали)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією педагогічного факультету

протокол № 4 від 27 листопада 2017 р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ (Антонюк В. З.)
(підпис) (прізвище, ініціали)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Характеристика навчальної дисципліни «Основи соціалізації особистості» для денної форми навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань «23 Соціальна робота», спеціальність «231 Соціальна робота», освітня програма «Організатор освітньо-педагогічної діяльності в соціумі, соціальний педагог, педагог-організатор», освітній ступінь «бакалавр»	Нормативна
Кількість годин / кредитів		Рік навчання 2 курс
150 год. / 5 кредитів		Семестр 4-ий
		Лекції 20 год.
		Практичні (семінарські) 32 год.
		Самостійна робота 88 год.
ІНДЗ: є		Консультації 10 год.
		Форма контролю: екзамен

Таблиця 2

Характеристика навчальної дисципліни «Основи соціалізації особистості» для заочної форми навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	Галузь знань «23 Соціальна робота», спеціальність «231 Соціальна робота», освітня програма «Організатор освітньо-педагогічної діяльності в соціумі, соціальний педагог, педагог-організатор», освітній ступінь «бакалавр»	Нормативна
Кількість годин / кредитів		Рік навчання 2 курс
150 год. / 5 кредитів		Семестр 4-ий
		Лекції 12 год.
		Практичні (семінарські) 8 год.
		Самостійна робота 112 год.
ІНДЗ: немає		Консультації 18 год.
		Форма контролю: екзамен

	педагог-організатор», освітній ступінь «бакалавр»	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ:

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні основи соціалізації особистості; основи професійної соціально-педагогічної діяльності щодо педагогізації соціального середовища.

Метою навчальної дисципліни «Основи соціалізації особистості» є сформувати знання студентів про особливості соціалізації особистості на різних вікових етапах; вплив мегафакторів, макрофакторів, мезофакторів, мікрофакторів на особистість у процесі соціалізації. Підготувати майбутніх соціальних працівників до супроводу дитини в процесі соціалізації.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Основи соціалізації особистості» є:

- 1) сформувати знання про концептуальні моделі, етапи, фактори, структуру, механізми, принципи соціалізації;
- 2) виробити вміння визначати проблеми, що потребують соціально-педагогічного розв'язання, характерні для різних категорій дітей, молоді в конкретних соціальних умовах.

Міждисциплінарні зв'язки із: загальною та соціальною педагогікою, загальною, віковою й педагогічною психологією, соціологією, культурологією, етнопедагогікою, позашкільною педагогікою.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр» повинен знати:

- зміст основних понять – соціалізація, виховання, розвиток, формування особистості тощо;
- концептуальні моделі соціалізації особистості;
- основні етапи та актуальні проблеми соціалізації особистості;
- особливості впливу різних факторів на особистість у процесі соціалізації;
- основні механізми соціалізації особистості;
- сутність, види, форми соціальної адаптації особистості в процесі соціалізації;
- поняття, види, особливості, функції, концептуальні моделі, механізми, методи, наслідки впливу засобів масової інформації на соціалізацію особистості;
- сутність, елементи, класифікація, фактори формування та причини залучення підлітків і молоді до неформальних субкультур;
- соціально-педагогічні особливості соціалізації дитини в різних типах сімей.

Здобувач освітнього ступеня «бакалавр» повинен вміти:

- використовувати набуті теоретичні знання на практиці;
- аналізувати основні проблеми особистості в процесі соціалізації;
- визначати функціональну спроможність особистості самостійно вирішувати актуальні проблеми соціалізації на різних вікових етапах;
- знаходити шляхи подолання негативного впливу соціального середовища на особистість у процесі соціалізації.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи соціалізації особистості

Тема 1. Соціалізація особистості як соціально-педагогічне явище

Основні наукові підходи до визначення сутності поняття “соціалізація”. Концептуальні моделі соціалізації особистості. Етапи соціалізації особистості. Фактори соціалізації особистості. Агенти та засоби соціалізації особистості. Структура процесу соціалізації особистості. Механізми соціалізації особистості. Принципи соціалізації особистості.

Тема 2. Соціальна адаптація, дезадаптація, реадaptaція особистості в процесі соціалізації

Сутність, види, форми адаптації особистості в процесі соціалізації. Соціальна адаптація особистості як процес, прояв і результат. Причини соціальної дезадаптації особистості в процесі соціалізації. Взаємозв'язок соціальної адаптації, дезадаптації, реадaptaції особистості в процесі соціалізації.

Тема 3. Вплив засобів масової інформації на соціалізацію особистості

Поняття, види, особливості засобів масової інформації. Функції засобів масової інформації в процесі соціалізації дітей, підлітків і молоді. Концептуальні моделі впливу засобів масової інформації на особистість, групу індивідів. Основні механізми та методи впливу засобів масової інформації на соціальне формування особистості. Основні наслідки й особливості впливу засобів масової інформації на дітей різних вікових груп.

Ознаки й особливості мережі Інтернет як засобу масової комунікації. Особливості формального та неформального спілкування особистості в мережі Інтернет. Сутність, ознаки та причини Інтернет-залежності особистості.

Сутність, структура, критерії, показники, рівні формування безпечної поведінки підлітків і молоді в Інтернет-мережі. Шляхи забезпечення позитивного впливу засобів масової інформації на соціалізацію особистості.

Тема 4. Вплив субкультури на соціалізацію особистості

Сутність, елементи, класифікація субкультури. Фактори формування та причини залучення підлітків і молоді до неформальних субкультур. Сутність і класифікація неформальних субкультур.

Характеристика впливу різних неформальних субкультур на соціалізацію особистості: 1) стрейджери; 2) панки; 3) емокиди; 4) скінхеди; 5) готи; 6) хіпі; 7) байкери; 8) хіп-хопери; 9) металісти; 10) рокери; 11) рольовики; 12) реконструктори; 13) гопники; 14) мажори.

Шляхи попередження негативного впливу неформальних субкультур на соціалізацію підлітків і молоді.

Змістовий модуль 2. Вплив мікрофакторів на соціалізацію особистості

Тема 5. Сім'я як соціально-педагогічне середовище розвитку та виховання особистості

Загальна характеристика сучасної сім'ї як фактора соціалізації особистості. Функції сім'ї в процесі соціалізації особистості. Класифікація сучасних сімей за різними критеріями. Виховний потенціал сім'ї в сучасних умовах.

Соціально-педагогічні особливості соціалізації дитини в різних типах сімей: 1) проста; 2) складна; 3) повна; 4) неповна; 5) малодітна; 6) багатодітна; 7) демократична; 8) авторитарна; 9) моноетнічна; 10) поліетнічна; 11) соціально однорідна; 12) соціально неоднорідна; 13) малозабезпечена; 14) забезпечена сім'я з

середнім матеріальним достатком; 15) заможна сім'я з високим матеріальним достатком; 16) благополучна; 17) неблагополучна з стійкими конфліктами між батьками та дітьми; 18) неблагополучна з алкоголезалежними членами; 19) неблагополучна з жорстоким поведінням щодо дітей; 20) неблагополучна з низьким культурним рівнем; 21) неблагополучна в зв'язку з помилками у вихованні дитини; 22) неблагополучна з наркозалежними членами; 23) студентська; 24) дистантна; 25) позашлюбна.

Сутність, структура батьківства, усвідомленого батьківства, відповідального ставлення до батьківства. Готовність батьків до реалізації виховного потенціалу сім'ї в сучасних умовах.

Тема 6. Група ровесників як мікрофактор соціалізації особистості

Значення групи ровесників у соціальному вихованні особистості. Класифікація груп ровесників. Соціалізуючі функції групи ровесників. Соціально-педагогічні особливості соціалізації особистості в різних формальних і неформальних об'єднаннях ровесників.

Тема 7. Дитячі громадські організації як інститут соціального виховання особистості дитини

Сутність, види, функції дитячих громадських організацій. Мета, завдання, зміст, принципи діяльності дитячих громадських організацій. Соціально-педагогічні технології діяльності дитячих громадських організацій в Україні: а) Національна скаутська організація України – ПЛАСТ; б) Всеукраїнська дитяча спілка “Екологічна варта”; в) дитяча громадська організація – КРОКС; г) Федерація дитячих організацій України.

Рекомендації для підвищення ефективності соціального виховання особистості в дитячих громадських організаціях. Основні напрями взаємодії соціальних педагогів з дитячими та молодіжними громадськими організаціями.

Таблиця 3

Структура навчальної дисципліни «Основи соціалізації особистості» для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек-ції	Практ. занят.	Сам. роб.	Консу-льтації
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи соціалізації особистості					
Тема 1. Соціалізація особистості як соціально-педагогічне явище	21	4	4	12	1
Тема 2. Соціальна адаптація, дезадаптація, реадaptaція особистості в процесі соціалізації	19	2	4	12	1
Тема 3. Вплив засобів масової інформації на соціалізацію особистості	26	4	6	14	2
Тема 4. Вплив субкультури на соціалізацію особистості	20	2	4	12	2
Разом за модулем 1	86	12	18	50	6
Змістовий модуль 2. Вплив мікрофакторів на соціалізацію особистості					

Тема 5. Сім'я як соціально-педагогічне середовище розвитку та виховання особистості	26	4	6	14	2
Тема 6. Група ровесників як мікрофактор соціалізації особистості	19	2	4	12	1
Тема 7. Дитячі громадські організації як інститут соціального виховання особистості дитини	19	2	4	12	1
Разом за модулем 2	64	8	14	38	4
Всього годин:	150	20	32	88	10

Таблиця 4

Структура навчальної дисципліни «Основи соціалізації особистості» для заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ. занят.	Сам. роб.	Консультації
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи соціалізації особистості					
Тема 1. Соціалізація особистості як соціально-педагогічне явище	20	2	–	16	2
Тема 2. Соціальна адаптація, дезадаптація, реадаптація особистості в процесі соціалізації	20	2	–	16	2
Тема 3. Вплив засобів масової інформації на соціалізацію особистості	24	2	2	16	4
Тема 4. Вплив субкультури на соціалізацію особистості	22	2	2	16	2
Разом за модулем 1	86	8	4	64	10
Змістовий модуль 2. Вплив мікрофакторів на соціалізацію особистості					
Тема 5. Сім'я як соціально-педагогічне середовище розвитку та виховання особистості	24	2	2	16	4
Тема 6. Група ровесників як мікрофактор соціалізації особистості	20	2	–	16	2
Тема 7. Дитячі громадські організації як інститут соціального виховання особистості дитини	20	–	2	16	2
Разом за модулем 2	64	4	4	48	8
Всього годин:	150	12	8	112	18

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Студенти повинні ознайомитися із метою, завданнями, структурою, змістом, методами, засобами тренінгових занять, які запропоновані до теми 1-3, 5-6, підготувати і провести їх на практичних заняттях з навчальної дисципліни «Основи соціалізації особистості».

Тема 1. Соціалізація особистості як соціально-педагогічне явище

Рекомендована література

1. Руда О. В. Тема 2.1. Основні закономірності розвитку дитини на різних вікових етапах / О. В. Руда // Підвищення виховного потенціалу прийомних батьків та батьків-вихователів: навчально-методичний посібник / Авт. кол.: Бондаренко Т.В., Гришко А.А., Журавель Т.В., Зверева І.Д. та ін. / За заг. ред. І.Д. Зверевої – К.: “Версо 04”, 2011 – С. 99–117.

Тема 2. Соціальна адаптація, дезадаптація, реадаптація особистості в процесі соціалізації

Рекомендована література

1. Гриценко Л. Майстерня успіху: соціально-педагогічний тренінг / Л. Гриценко // Соціальний педагог. – 2011. – № 5(53). – С. 35–44.

2. Спілкуємося й діємо: навч.-метод. посіб. / Ж. В. Савич, О. В. Безпалько. – К.: Наш час, 2006. – 120 с.

Тема 3. Вплив засобів масової інформації на соціалізацію особистості

Рекомендована література

1. Щорс В. Тренінгова програма: «Негативний вплив засобів масової інформації на сучасну молодь» / В. Щорс, І. В. Столяренко // Практ. психологія та соц. робота. – 2014. – № 4. – С. 34–41.

2. Снітко М. А. Безпечна поведінка в Інтернеті / Сходинки : просвітницько-профілактична програма тренінгових занять для вихованців інтернатних закладів : навч.-метод. посіб. / за ред. Т. В. Журавель, Т. Л. Лях ; авт.-кол. : О. Л. Брусенко, Т. В. Журавель, М. А. Снітко та ін. – К. : Видавничий дім «Калита», 2012. – С. 191–210.

3. Тема «Спілкування у безпечному Інтернеті» // Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція : метод. посіб. для виховної роботи з учнями з питань протидії торгівлі людьми : 8 клас ; наук. кер. та ред. І. Д. Зверевої та Ж. В. Петрочко. – К. : ФО-П Буря О.Д., 2014. – С. 45–52.

Тема 4. Вплив субкультури на соціалізацію особистості

Підготувати презентацію на тему: «Характеристика впливу різних неформальних субкультур на соціалізацію особистості»: 1) стрейджери; 2) панки; 3) емокіди; 4) скінхеди; 5) готи; 6) хіпі; 7) байкери; 8) хіп-хопери; 9) металісти; 10) рокери; 11) рольовики; 12) реконструктори; 13) гопники; 14) мажори.

Рекомендована література

1. Шимановський М. Emokids: емоції, емоції: про субкультуру емоکیدів / М. Шимановський // Шкільний світ. – 2007. – № 40. – С. 15–16.

2. Шимановський М. Emokids: емоції, емоції: про субкультуру емоکیدів / М. Шимановський // Шкільний світ. – 2007. – № 44. – С. 17–18.

3. Шимановський М. Готи. Коротка історія та ідеологічні засади руху / М. Шимановський // Шкільний світ. – 2007. – № 3. – С. 21–22.

4. Шимановський М. Гра, що зветься життям ... Історичні реконструктори та рольовики / М. Шимановський // Шкільний світ. – 2007. – № 8. – С. 13–17.

5. Шимановський М. Полігонні рольові ігри / М. Шимановський // Шкільний світ. – 2007. – № 12. – С. 17–19.

6. Шимановський М. Стрейджери – бунтівники навпаки / М. Шимановський // Шкільний світ. – 2010. – № 8. – С. 19–23.

7. Шимановський М. Субкультура хакерів / М. Шимановський // Шкільний світ. – 2007. – № 18. – С. 21–23.

8. Шимановський М. Субкультура хакерів / М. Шимановський // Шкільний світ. – 2007. – № 20. – С. 21–23.

Тема 5. Сім'я як соціально-педагогічне середовище розвитку та виховання особистості

Рекомендована література

1. Руда О. В. Тема 3.1. Сім'я як первинний інститут соціалізації дитини / О. В. Руда, А. А. Гришко // Підвищення виховного потенціалу прийомних батьків та батьків-вихователів: навчально-методичний посібник / Авт. кол.: Бондаренко Т.В., Гришко А.А., Журавель Т.В., Зверева І.Д. та ін. / За заг. ред. І.Д. Зверевої – К.: “Версо 04”, 2011 – С. 379–394.

2. Тема «Сім'я в житті людини» // Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція : метод. посіб. для виховної роботи з учнями з питань протидії торгівлі людьми : 7 клас ; наук. кер. та ред. І. Д. Зверевої та Ж. В. Петровича. – К. : ФО-П Буря О.Д., 2014. – С. 56–64.

Тема 6. Група ровесників як мікрофактор соціалізації особистості

Рекомендована література

1. Онищенко І. М. Тема 3.6. Дитячий колектив, динаміка розвитку / І. М. Онищенко // Підвищення виховного потенціалу прийомних батьків та батьків-вихователів: навчально-методичний посібник / Авт. кол.: Бондаренко Т.В., Гришко А.А., Журавель Т.В., Зверева І.Д. та ін. / За заг. ред. І.Д. Зверевої – К.: “Версо 04”, 2011 – С. 472–485.

Тема 7. Дитячі громадські організації як інститут соціального виховання особистості дитини

Підготувати презентацію на тему: «Мета, завдання, зміст, структура, основні напрями, форми діяльності дитячої громадської організації (вказати назву організації)».

Рекомендована література

1. Лісовець О. В. Теорія і методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями України : навч. посібник [Електронний ресурс] / О. В. Лісовець. – К. : ВЦ «Академія», 2011. – 256 с. – Режим доступу: <http://westudents.com.ua/knigi/577-teorya-metodika-roboti-z-dityachimi-ta-molodjnimi-organzatsyami-ukrani-lsovetsov.html>

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Кожному студенту необхідно виконати індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ). На основі зібраного матеріалу студенти готують медіа-презентацію, яка складається з 10 слайдів. Обов'язковими структурними компонентами презентації є: титульна сторінка (з вказівкою кафедри, навчальної дисципліни, теми, групи, прізвища та імені студента, року виконання), план, основний зміст (визначення типу сім'ї, класифікація сімей за певним критерієм, позитивні і негативні особливості соціалізації дітей у конкретному типі сімей), висновки, використана література. Слайди, крім текстового викладу, повинні мати таблиці, схеми, діаграми, фотографії.

Тема індивідуальних науково-дослідних завдань: «Соціально-педагогічні особливості соціалізації дитини в одному із типів сімей»: 1) проста; 2) складна; 3) повна; 4) неповна; 5) малодітна; 6) багатодітна; 7) демократична; 8) авторитарна; 9) моноетнічна; 10) поліетнічна; 11) соціально однорідна; 12) соціально неоднорідна; 13) малозабезпечена; 14) забезпечена сім'я з середнім матеріальним достатком; 15) заможна сім'я з високим матеріальним достатком; 16) благополучна; 17) неблагополучна з стійкими конфліктами між батьками та дітьми; 18) неблагополучна з алкоголезалежними членами; 19) неблагополучна з жорстоким поведінням щодо дітей; 20) неблагополучна з низьким культурним рівнем; 21) неблагополучна в зв'язку з помилками у вихованні дитини; 22) неблагополучна з наркозалежними членами; 23) студентська; 24) дистантна; 25) позашлюбна.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Таблиця 5

Розподіл балів та критерії оцінювання з навчальної дисципліни «Основи соціалізації особистості» для денної форми навчання

Поточний контроль (мах = 40 балів)							Модульний контроль (мах = 60 балів)	Загальна кількість балів		
Модуль 1				Модуль 2			Модуль 3		100	
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				ІНДЗ	МКР 1		МКР 2
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7		8		30
4	4	6	4	6	4	4				

Таблиця 6

Розподіл балів та критерії оцінювання з навчальної дисципліни «Основи соціалізації особистості» для заочної форми навчання

Поточний контроль	Модульний	Загальна

(мах = 40 балів)				контроль (мах = 60 балів)		кількість балів
Модуль 1				Модуль 2		
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		МКР 1	МКР 2	100
T 3	T 4	T 5	T 7	30	30	
10	10	10	10			

Шкала оцінювання

Таблиця 7

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Артёмов П. М. Типологізації молодіжних субкультур: аналіз основних напрямків та нових засад / П. М. Артёмов // Соціологія майбутнього. – 2011. – № 2. – С. 32–37.
2. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка в схемах і таблицях : навч. посіб. / О. В. Безпалько. – К. : Логос, 2003. – 134 с.
3. Братусь І. Формування навичок усвідомленого батьківства та ранній розвиток дитини : [метод. матеріали] / І. Братусь, А. Гулевська-Черниш, Т. Лях // Практична психологія та соціальна робота. – 2002. – № 5. – С. 36–49.
4. Бусел Ю. Сучасні молодіжні субкультури: пофігізм чи протест / Ю. Бусел // Соціальний педагог. – 2010. – № 10. – 95 с.
5. Вакуліч Т. Феномен Інтернет-залежності підлітків у мережі “Інтернет” / Т. Вакуліч // Освіта і управління. – 2006. – Т. 9, № 2. – С. 155–160.
6. Виховний потенціал сім’ї в сучасних умовах : темат. держ. доп. про становище сімей в Україні за підсумками 2001 р. – К. : Держ. ін-т проблем сім’ї та молоді, 2002. – 144 с.
7. Войскунский А. Е. Феномен зависимости от Интернета / А. Е. Войскунский // Гуманитарные исследования в Интернете / под. ред. А. Е. Войскунского. – М. : [б. и.], 2000. – С. 100–131.
8. Гикава Г. Особливості соціального становлення молоді / Г. Гикава // Соціальний педагог. – 2008. – № 12. – С. 58–60.
9. Гендерні аспекти усвідомленого батьківства : навч. посіб. / Т. В. Говорун, В. П. Кравець [та ін.]. – Тернопіль : [б. в.], 2004. – 144 с.

10. Девтеров І. В. Соціалізація людини у кіберпросторі : монографія / І. В. Девтеров ; Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т». – К. : НТУУ «КПІ», 2012. – 359 с.
11. Економічна соціалізація молоді: соціально-психологічний аспект : [монографія] / Білоконь І. В. [та ін.] ; заг. ред. Москаленко В. В. ; АПН України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка . – К. : Український центр політичного менеджменту, 2008. – 336 с.
12. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / за заг. ред. проф. І. Д. Звереві. – Київ ; Сімферополь : Універсум, 2012. – 536 с.
13. Загвязинский В. И. Основы социальной педагогики / В. И. Загвязинский, М. П. Зайцев, Г. Н. Кудашов [и др.]. – М. : Пед. об-во России, 2002. – 160 с.
14. Зайченко І. В. Педагогіка : навч. посіб. / І. В. Зайченко. – К. : Освіта України, КНТ, 2008. – 528 с.
15. Зверева І. Д. Оцінка потреб дитини та її сім'ї: від теорії до практики: навч. посіб.: У 2-х част. / Зверева І. Д., Кияниця З. П., Кузьмінський В. О., Петрович Ж. В. – К.: «Кожній дитині», 2010. – Част. І. – 224 с.
16. Іванченко, А. В. Соціалізація і соціальне виховання : навч. посіб. / А. В. Іванченко [и др.] . – Житомир : Полісся, 2006. – 216 с.
17. Коваль Л. Г. Соціальна педагогіка / Соціальна робота : навч. посіб. / Л. Г. Коваль [та ін.]. ; Київський ун-т ім. Т. Шевченка, Укр. держ. центр соц. служб для молоді. – К. : ІЗМН, 1997. – 392 с.
18. Ковальчук І. А. Статеворольова соціалізація учнів / І. А. Ковальчук. – Луганськ : Альма-матер, 2007. – 216 с
19. Кравець В. П. Гендерна педагогіка : навч. посіб. / В. П. Кравець. – Тернопіль : Джура, 2003. – 416 с.
20. Кравченко Т. В. Соціалізація дітей шкільного віку у взаємодії сім'ї і школи : монографія / Т. В. Кравченко ; Ін-т пробл. виховання АПН України. – К. : Фенікс, 2009. – 416 с.
21. Лисенко Ю. О. “Молодіжна субкультура” як соціально-педагогічне поняття / Ю. О. Лисенко // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2009. – № 2. – С. 12–18.
22. Лісовець О. В. Теорія і методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями України : навч. посіб. / О. В. Лісовець. – К. : Вид. центр “Академія”, 2011. – 255 с.
23. Лукашевич М. П. Соціалізація. Виховні механізми і технології : навч.-метод. посіб. / М. П. Лукашевич. – К. : ІЗМН, 1998. – 112 с.
24. Любарська О. М. Основи соціалізації особистості : навч.-метод. посіб. : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Любарська О. М. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К. : Ленвіт, 2012. – 238 с.
25. Мальцева Э. А. Педагогика детского движения : учеб. пособие / Э. А. Мальцева, Н. М. Костина. – Ижевск : [б. и.], 2000. – 516 с.
26. Мардахаев Л. В. Социальная педагогика : учебник / Л. В. Мардахаев. – М. : Гардарики, 2003. – 269 с.
27. Мартинюк І. А. Основи соціалізації особистості в схемах, тезах і таблицях : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Мартинюк І. А., Омельченко Л. М. – К. : Аграр Медіа Груп, 2012. – 402 с.

28. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка : навч. посіб. / Н. Є. Мойсеюк. – К. : Кондор, 2007. – 656 с.
29. Москаленко В. В. Соціалізація особистості : монографія / В. В. Москаленко ; Нац. акад. пед. наук України, Ін-т психології ім. Г. С. Костюка. – К. : Фенікс, 2013. – 537, [1] с.
30. Мудрик А. В. Социальная педагогіка : учебник / А. В. Мудрик / под ред. В. А. Слостенина. – М. : Изд. центр «Академия», 2003. – 200 с.
31. Мустаева Ф. А. Основы социальной педагогикки : учебник / Ф. А. Мустаева. – М. : Академ. проект, 2002. – 414 с.
32. Овчарова Р. В. Родительство как психологический феномен : учеб. пособие / Р. В. Овчарова. – М. : Моск. психолого-социальный ин-т, 2006. – 496 с.
33. Основы социальной педагогикки : учеб. пособие / под. ред. П. И. Пидкасистого. – М. : ПОР, 2002. – 160 с.
34. Панагушина О. Є. Соціалізація дітей підліткового віку у діяльності молодіжних організацій : монографія / Ольга Панагушина. – Херсон : РІПО, 2010. – 248 с.
35. Папуча М. В. Особистість: розвиток, соціалізація, виховання / М. В. Папуча, Т. Д. Кричковська ; Ніжинський держ. педагогічний ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин : РВВ НДПУ ім. М.Гоголя, 2001. – 148 с.
36. Петрунько О. В. Діти і медіа: соціалізація в агресивному медіасередовищі : монографія / О. В. Петрунько. – 2-ге вид. – Ніжин : Аспект-Поліграф, 2011. – 480 с.
37. Подласый И. П. Педагогика : учебник : в 2-х кн. / И. П. Подласый. – М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2003. – Кн. 2 : Процесс воспитания. – 256 с.
38. Примуш М. В. Загальна соціологія : навч. посіб. / М. В. Примуш. – К. : Професіонал, 2004. – 590 с.
39. Психологічні особливості спілкування в Інтернеті // Психолог. – 2006. – № 46. – С. 21–26.
40. Радул, В. В. Соціалізація особистості : навч. посіб. / В. В. Радул, Я. В. Галета ; Кіровоград. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кіровоград : Александрова М. В., 2013. – 235 с.
41. Рычкова Н. А. Дезадаптивное поведение детей : диагностика, коррекция, профилактика : учеб. пособие / Н. А. Рычкова. – М. : ГНОМ, 2001. – 96 с.
42. Селецька Т. В. Молодіжна субкультура: вплив на формування особистості / Т. В. Селецька, Т. О. Сливінська, С. І. Небот, Т. І. Гіштимулт // Практична психологія та соціальна робота. – 2009. – № 12. – С. 58–66.
43. Словарь по социальной педагогике : учеб. пособие / автор-составитель Л. В. Мардахаев. – М. : Изд. центр “Академия”, 2002. – 368 с.
44. Статева соціалізація та підготовка учнівської молоді до сімейного життя у педагогіці та шкільній практиці зарубіжних країн : монографія / ред. В. Кравець. – Т. : Астон, 2009. – 206 с.
45. Сушик Н. С. Основы соціалізації особистості : навч.-метод. посіб. / Н. С. Сушик ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Пед. ін-т, Каф. соц. педагогіки та педагогіки вищ. школи. – Луцьк : Вежа-Друк, 2014. – 187 с.
46. Технология социальной работы : учеб. пособие / под. ред. И. Г. Зайнышева. – М. : ВЛАДОС, 2000. – 240 с.

47. Тюльпа Т. М. Основи соціалізації особистості : навч. посіб. для студентів ВНЗ / Т. М. Тюльпа ; Глухів. нац. пед. ун-т ім. Олександра Довженка. – Глухів : РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2016. – 163 с.

48. Формування навичок усвідомленого батьківства та ранній розвиток дитини : метод. матеріали для тренера / під заг. ред. Г. М. Лактіонової. – К. : Наук. світ, 2002. – 105 с.

49. Харченко С. Я. Соціалізація дітей та молоді в процесі соціально-педагогічної діяльності: теорія і практика : монографія / С. Я. Харченко. - Луганськ : Альма-матер, 2006. - 320 с.

50. Цимбал І. І. Соціальна адаптація старших підлітків: критерії та рівні / І. І. Цимбал // Освіта на Луганщині. – 1999. – № 2. – С. 59–61.

51. Шквир О. Методика роботи класного керівника. Взаємодія класного керівника з дитячими громадськими формуваннями / О. Шквир // Початкова освіта. – 2003. – № 47. – С. 6–7.

52. Щорс В. В. Субкультура – новітня цінність у сучасному суспільстві / В. В. Щорс // Класному керівнику. Усе для роботи. – 2011. – № 1. – С. 25–28.

53. Янг К. С. Диагноз: Інтернет-зависимість / К. С. Янг // Мир Інтернета. – 2000. – № 2. – С. 24–29.

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен

Перелік питань до екзамену

1. Основні наукові підходи до визначення сутності поняття “соціалізація”.
2. Концептуальні моделі соціалізації особистості.
3. Етапи соціалізації особистості.
4. Фактори соціалізації особистості.
5. Агенти соціалізації особистості.
6. Структура процесу соціалізації особистості.
7. Механізми соціалізації особистості.
8. Принципи соціалізації особистості.
9. Сутність, види, форми адаптації особистості в процесі соціалізації.
10. Соціальна адаптація особистості як процес, прояв і результат.
11. Причини соціальної дезадаптації особистості в процесі соціалізації.
12. Взаємозв’язок соціальної адаптації, дезадаптації, реадаптації особистості в процесі соціалізації.
13. Поняття, види, особливості засобів масової інформації.
14. Функції засобів масової інформації в процесі соціалізації дітей, підлітків і молоді.
15. Концептуальні моделі впливу засобів масової інформації на особистість, групу індивідів.
16. Основні механізми та методи впливу засобів масової інформації на соціальне формування особистості.
17. Основні наслідки й особливості впливу засобів масової інформації на дітей різних вікових груп.
18. Ознаки й особливості мережі Інтернет як засобу масової комунікації.
19. Особливості формального та неформального спілкування особистості в мережі Інтернет.
20. Сутність, ознаки та причини Інтернет-залежності особистості.

21. Сутність, структура, критерії, показники, рівні формування безпечної поведінки підлітків і молоді в Інтернет-мережі.
22. Шляхи забезпечення позитивного впливу засобів масової інформації на соціалізацію особистості.
23. Сутність, елементи, класифікація субкультури.
24. Фактори формування та причини залучення підлітків і молоді до неформальних субкультур.
25. Сутність і класифікація неформальних субкультур.
26. Шляхи попередження негативного впливу неформальних субкультур на соціалізацію підлітків і молоді.
27. Загальна характеристика сучасної сім'ї як фактора соціалізації особистості.
28. Функції сім'ї в процесі соціалізації особистості.
29. Класифікація сучасних сімей за різними критеріями.
30. Виховний потенціал сім'ї в сучасних умовах.
31. Сутність, структура батьківства, усвідомленого батьківства, відповідального ставлення до батьківства.
32. Готовність батьків до реалізації виховного потенціалу сім'ї в сучасних умовах.
33. Значення групи ровесників у соціальному вихованні особистості.
34. Класифікація груп ровесників.
35. Соціалізуючі функції групи ровесників.
36. Соціально-педагогічні особливості соціалізації особистості в різних формальних і неформальних об'єднаннях ровесників.
37. Сутність, види, функції дитячих громадських організацій.
38. Мета, завдання, зміст, принципи діяльності дитячих громадських організацій.
39. Рекомендації для підвищення ефективності соціального виховання особистості в дитячих громадських організаціях.
40. Основні напрями взаємодії соціальних педагогів / соціальних працівників з дитячими та молодіжними громадськими організаціями.